

GALEB

2

LETNIK XXIV.
1977 - 1978

Galeb

Mladinska revija

VSEBINA

Vlado Firm: Vratolomne dogodivščine	
Matička in njegovega strička	33
Danilo Gorinšek: Jeseni	36
Neža Maurer: Prva knjiga	36
Angelo Cerkvenik: Zvestoba	37
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak:	
Petrove igrače	40
Enaki torbici; Labirint	42
Črtomir Šinkovec: Pravljica za otroke,	
ki nočejo zaspati	42
Franci Lakovič: Zaspanec	43
Miroslav Koštuta: Lestev in sirček	44
Vojan Tihomir Arhar: Kaktus in jež	44
Zanimivosti	45
Stana Vinšek: Mala Ljudmila	46
Vojan Tihomir Arhar: Zgodba o snaž-	
nem pujsku BenjamINU	47
Ali veš, da...	48
Utrinki iz sedanjosti: Lojze Abram:	
Sončna peč v Pirenejih	49
Slike iz narave: Žlica medu	50
Sport: Ivan Furlanič - Mario Šušteršič:	
Inž. Stanko Bloudek	50
Zdravko Omerza: Veverica	51
Berta Golob: Kastor	52
Franci Lakovič: Nagajivi škrat	53
Zapojmo veselo: Danilo Gorinšek: Moj-	
cin medo	54
Šolarji pišejo	54
Urednikova pošta	56
Za bistre glave	3. stran platnic

Ilustracije za 2. številko Galeba so naredili:
Marjanca Jemec-Božič (str. 42, 53); Marjetka
Cvetko (str. 36); Robert Hlavaty (str. 37,
39); Leon Koporc (str. 46, 52); Božo Kos
(str. 44); Jasna Merkù (str. 44); Š.P. (str.
33-35); Jelka Reichman (str. 43, 47); Bine
Rogelj (str. 51); Magda Tavčar (str. 36,
40 in 41).

Priloga: Slovenski časopisi in revije pri nas,
Bohinjska železnica - besedilo: Evgen Dobrila,
risbe: Klavdij Palčič, slike: Lojze Abram.

LETNIK XXIV.
NOVEMBER 1977
ŠTEV. 2

Mesečnik (8 številk)

Izdaja:

Glavni urednik:
Lojze Abram

Odgovorni urednik:
Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:
Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 41 55 34

Tiska:
Graphart, Trst, tel. 77 21 51

Naslovna stran:
Antonella Jakac
3. r. os. šole DOMJO

Posamezna številka:
400 lir

Letna naročnina:
3.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v
Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

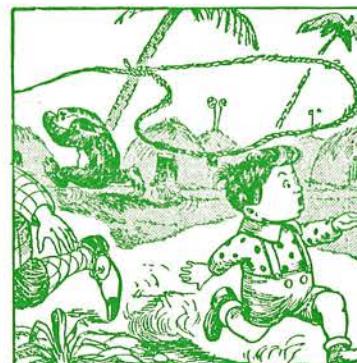
Galeb je včlanjen v
zvezo periodičnega ti-
ska USPI (Un. Stam-
pa Periodica Italiana)

Vlado Firm

Ilustr.: Š. P.

Vratolomne dogodivščine Matička in njegovega strička

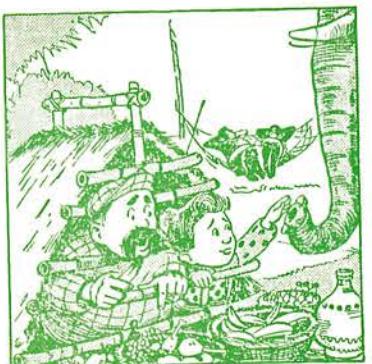
17. Gorila zanke se boji, se hitro je skesala.
»Zdaj gre za res,« premisli si, je drugo
pot ubrala.
Ko švigne vrv, da najde plen, že ni
dohitela,
poišče drugo žrtev brž — Matička je
ujela.
Jezi se stric in trese se za tolsti svoj
trebušček,
gorila pa kaj urno je odnesla svoj
kožušček!

16. V zamorsko vas se zapodili so vsi trije,
le kam se naj Matiček s stričkom skrije?
Tam brusijo se sulice, glavar pogleda
belo:
»Le vrv v roke, ulovite jih,« poziva črnce
smelo,
»brž, napolnite kotle mi takoj z vodo
vrelo,
gostili danes bomo se, to bo pri nas
veselo.«

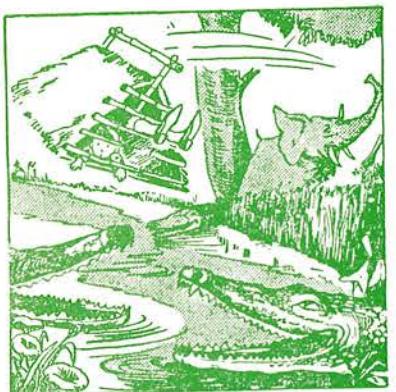
18. So pripeljali v vas oba zamorci ju,
vojščaki.
Za varnost privezal jima kamen k nogi
vsaki.
Na tronu poglavar sedi in čaka tamkaj
s slonom
in stric pred njim ves pobledi ter pohiti
s poklonom.
Matiček bistra glava je, se noče
pokloniti,
tako premišljati začne, kak' slona
pridobiti.

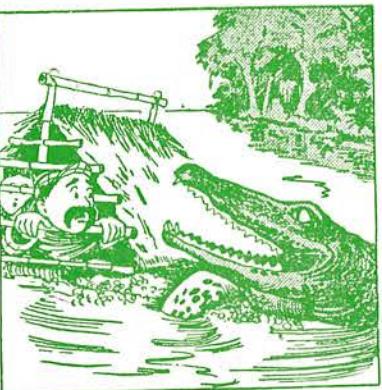
19. Zaprli revčka v kletko so in pitali z obaro, za dober tek postavili pred njiju banan košaro. A Jumbo res dober je, vsak dan ju obiskuje, Matiček vztrajno prosi ga in z njim načrte snuje. Se našla res je prilika, ko črni rod zaspal je, rešiti Jumbo hoče ju in k njima se podal je.

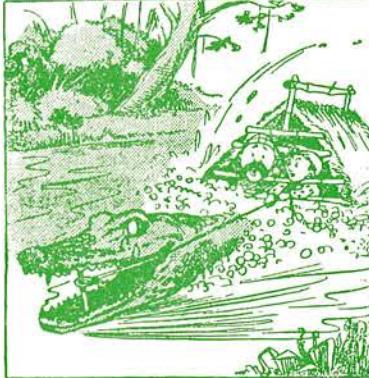
20. »Daj, kletko tole dvigni brž.« Matiček prosi slona, »bežimo hitro proč od tod, na kratko, brez poklona!« Izpolni Jumbo ta ukaz in še v slovo zatrobi kot da krilat je, poletí, hitreje kot golobi. Zamorci brž se zdramijo in z bobni ropotajo, za slonom kopja mečejo, za njim se v lov podajo.

21. Preplašen Jumbo končno je pridirjal tja do reke, upehan in utrujen je premagal vse zapreke. »Dovolj zanju zdaj storil sem,« mu šine v glavo in vrže kletko čez drevo ter odhiti v goščavo. Iz vode tam pa, kot nalašč, glej krokodilja glava odpira grozno žrelo že: »To bo pečenka prava!«

22. Na hrbtnu krokodilovem je kletka obtičala in jetnika uboga v njej sta v strahu trepetala. Požrešna zver nadvse bila že strička je vesela, saj končno dober do obed res enkrat spet imela. A strica Miho mrzel pot povsod namah oblige, ves v strahu revež mislil je, da zadnja ura bije.

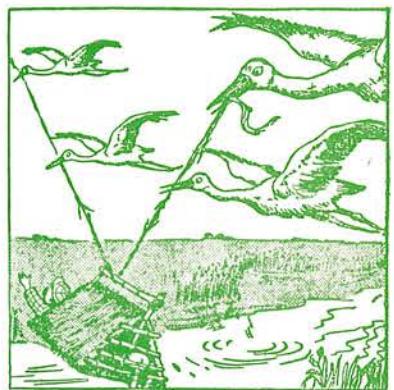
23. Matiček bister, kot je bil, naveže kol na vrv, ga vtakne zveri med zobe: »Le glodaj to postrvi!« Res hlastno krokodil vesel, se mu je zataknilo in jetnika na ta način imata zdaj krmilo. Prevzet od smeha trese se in skače striček Miha, a krokodil razburi se, na moč od jeze piha.

24. Zamahne z repom krokodil, se vál čez kletko zvrne, zavpije stric: »Ojoj, kaj bo, če zdaj se kletka obrne?« Tolaži pa Matiček ga: »Ne boj se, striček, smrti, polomi zver si pač zobe, še niso upi strti.« In vendar v strahu sta oba, objame ju tesnoba, zares bila je v vodi kaj žalostna podoba

25. Nazadnje krokodil se je bremena že otresel in plavajoč umaknil se, na suho rep odnesel. Tam v zraku pa glasno vreščec se pticev jata zbrala, začudeno ves v vodi ta prizor opazovala. Po vodi kletka plava tam, noseč junaka naša, a štorkelj, čapelj zbran ves rod k posvetu se oglaša.

26. »Pomoči res potrebna sta, a kaj je zdaj storiti?« Ni časa dosti, brž je treba nekaj ukreniti. In sklep prav hitro je storjen, nabrale so srobota, že tropa štorkelj prileti, krog kletke vrv omota. V zrak kletko dviga silna moč zamahov vseh peroti, Matiček s stričkom prav vesel v višave se napoti. (Dalje)

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Marjeta Cvetko

Neža Maurer

Prva knjiga

Prvo knjigo je dobila Eva, da se bo učila, kako napiše pismo se, ko človek kam po svetu gre.

Še se bo Eva učila, kaj je dom, kaj domovina — da zgubilo se ne bo dekle, ko bo v svet odšlo.

JESENI

Jesen, jeseni
so dnevi megleni,
a vendar ta čas
ni žalosti v nas ...

Se mraz približuje,
snega nam nasuje,
smo srečni: Juhu,
že zima je tu!

Ilustr.: Magda Tavčar

Angelo Cerkvenik

Ilustr.: Robert Hlavaty

Žvestoba

Pred davnimi leti, ko sem se napotil na Snežnik, sem spotoma obiskal prijatelja Jureta, starega pastirja, ki je v Mrzlem dolu pasel ovce bogatega veleposestnika Rojine iz Kutne vasi.

»Veseli me, da si se spet spomnil name,« me je pozdravil in mi krepko stisnil desnico. Bil je prav zares vesel. Saj je tedne in tedne, včasih celo mesece sameval, saj so mu delali družbo le širje ovčarski psi in kakšnih tisoč ovac. Zato je, da si je krajšal čas, udomačeval divje živali. Imel je udomačeno lisico, veverico, planinsko kavko, kosa in še več drugih ptic. Njegove udomačene živali so bile svobodne. Lisica se je prosto sprehajala po gozdu in

se vračala v Juretovo lesenjačo, včasih je po več tednov ni bilo na sprengled, potem pa se je nepričakovano pokazala in se Juretu dobrikalna. Tudi kavka se je po mili volji spreletavala. Kos se je večinoma držal v bližini lesenjače.

»Pa to ni vse,« se je pobahal Jure, »poglej ga tamle, ga vidiš?!«

Pokazal mi je s prstom v smeri proti potoku, ki je, zdelo se je, izvirral iz gostega grmičevja.

»Pes,« sem rekel, »pes z rdečim ovratnikom.«

»Kakšen pes?!« se je zasmjal. »To je moj volk! Moj udomačeni volk. Rdeči ovratnik sem mu nataknil, da ga lahko vsak lovec že od daleč spozna ter ne ustreli. Sicer pa

se Uru — tako sem ga imenoval — vedno vrти le tod okrog. V poštev prideta le dva lovca: logar Tomaž in upokojeni sodnik Jerina iz trga v dolini.«

»Volka ste udomačili?« sem se záčudil. »Kako ste ga dobili?«

»Logar mi ga je daroval. Pred šestimi leti je ustrelil volka in volkuljo ter njene tri mladiče. Četrtega, najkrepkejšega je daroval meni. Zapravil sem ga bil namreč, naj bi mi podaril kakšnega volčiča, če ga bo kdaj ujel. "Poskušal ga bom udomačiti," sem mu rekel. Logar se mi je smejal. "Rad bi videl, kako ga boš udomačil!" je podvomil logar. Pa sem ga le udomačil. Prav tedaj je moja ovčarka Huda dojila svoja štiri ščeneta. Podtaknil sem ji še — volkca. Sprva ga je nekam sumljivo ovohavala, potem pa ga je, ko sem ji vztrajno prigovarjal in ko se volkec nikakor ni dal odgnati, le spredela. Uru se je igral s psički, kakor da so mu bili bratci, bil pa je nadalnejši in kmalu najkrepkejši. Ovce so se mu spočetka umikale, psi so se nanj navadili, pozneje tudi ovce. Zdaj ga imam — in ga nimam

— že šest let, pa se še nikdar niotil kakšne ovce ali kakšnega jančka. Večkrat pride na obisk, se mi malo podobrika, se pojgra s psi, pa jo spet odmakne proti gozdu. Kdaj pa kdaj ustrelim zajca in mu ga podarim. Uru ima v gozdu, tu blizu ob potoku, življenjsko družico — slepo volkuljo. Kako je oslepela, ne vem. Morebiti je slepa od rojstva, morebiti jo je izkupila v borbi z močnejšim medvedom, morebiti jo je obstrelil kak lovec, ne vem. Kratko in malo: slepa je, popolnoma slepa. Uru ji je že dolga štiri leta zvest in nesebičen življenjski sopotnik. Skrbi zanje in za njen ter svoj naraščaj, spremlja jo, kadar je žejna, do bližnjega potoka in nazaj v njen in svoj

brlog. Njuno bivališče je globoka jama, ki sta jo sama izkopala na počaju manjše, toda strme vzpetine pod gnezdsto prepletenimi koreninami mogočnega starega mecesna. Vhod v jamo je prikrit z gostim grmičevjem.«

»Ali ste bili kdaj tam?«

»Bil sem. Z Urujem sva šla. Poklical bom Uruja, boš videl, kako je domač.«

Jure je zažvižgal, da mi je šlo kar skozi ušesa in zaklical: »Uru!«

Volk je obstal, se obrnil proti lesenjači in se spustil v nagel dir proti nama. Čeprav je bil oddaljen najmanj pol kilometra, je v nekaj trenutkih privihral k Juretu in mu prislonil glavo h kolenom.

»Priden, Uru,« ga je pohvalil. »Imam nekaj zate, malo polente. Ali jo boš?«

Seveda jo bo. Pometel je posodo kakor bi pihnil. Mene je sumljivo pogledoval, približal pa se mi ni. Ne psi ne ovce se niso vznemirili. Vedeli so, da ni nevaren, vsaj zanje ne.

»Kako krotak! Čudovito!« sem se zavzel.

»Da, tu je krotak, ker je tu doma, ker mu je tu, lahko rečem, tekla zibelka, v gozdu pa je prav tako divja, prav tako krvoločna zver kakor njegovi zverski vrstniki. Strašna zverina je, ki mori in kolje brezobzirno, pomori več živali, kot jih potrebuje za prehrano. Uruja sem videl, ko je vlekel veliko srno svoji družici in svojemu zarodu, pa ne samo enkrat. Pozimi, ko mori tudi volkove huda lakota, prihaja verjetno pogostoma sem, pa kajpada največkrat zaman, ker sem pozimi z ovcam in psi v dolini ali v Istri. Kadar pase ovce v Istri kak drug pastir, pridem sem ter tja tudi pozimi za kak teden v Mrzli dol. Vedno je potrebno v lesnjaci in v ovčjih oborih kaj popra-

viti. In da ti po pravici povem: tudi pozimi se mi stoži po mojih planinah. Tedaj se videvam s svojimi gozdними prijatelji: z Urujem, lisico, kavko ... Kosa vzamem jeseni s seboj. Pozimi sem večkrat videl Uruja z uplenjeno srno, zajcem, veverico ali celo s podgano v gobcu. Uplenjeno žival je vedno nesel v brlog in ga družno s svojo tovarišico pospravil.«

Rad bi si bil ogledal volčjo jamo, Jure pa mi je odsvetoval.

»Uruju ne bi bilo všeč,« je menil, »da bi se tujec približal njegovi jami. Saj ti ne bi nič napravil, ne ma-

ram pa, da bi se živali vznemirjale. Neznansko se boji za svojo družico. Moral bi ga videti, kako pazi, kako striže z ušesi na vse strani, da se ne bi od kod pritihotapil sovrag ter se zakadil proti slepi tovarišici. Glinljivo je videti ga, kako skrbno jo spremlja na vseh poteh, kako hodita drug tik drugega, kakor da sta drug k drugemu prirasla.«

Kar neverjetno se mi je zdelo, da more divja zver izkazovati tolikšno ljubezen, pozrtvovalnost in zvestobo.

* * *

Minila so leta. Jure je še vedno pastiroval. Znova sem se, ko sem se odpravil na svoj ljubi Snežnik, spotoma zglasil pri njem.

»Še vedno živi, čili in zdravi, boter Jure!« sem ga pozdravil. Segel mi

je v roko in se malce otožno nasmehnil.

»Pozdravljen, fante, živ sem še, živ, zdrav pa ... Kaj bi se pritoževal? Če si človek naloži na ramena že osem težkih križev, naj se ne pritožuje! Vidiš, če me že mora pobrati matilda, in mora me danes ali jutri, ali ne, naj me pobere tukajle, kjer je moj pravi dom ... tule ... «

»Čemu le ste tako malodušni, boter? Prepričan sem, da si boste naptigli še deveti križ!«

»Ne, malodušen nisem, prav zares ne, je pa tako, da se me loteva čudna utrujenost, da me nenehno lovi spanec ... «

»Kaj pa vaši gozdni prijatelji, kaj vaš Uru?«

»Tiste lisičke, ki si jo videl pred leti, ni več, imam drugo, prav tako drugo veverico, kavka je še vedno ista, kosa ni več, Uru, ah, moj Uru ... « je vzdihnil. »Ni ga več, ni več ne njega ne njegove slepe družice.«

»Ni ga več? Ali je bil tako star?«

»Ni bil več mlad. Mislim, da je imel 12 let.«

»Pa?«

»Ko sem lani, po dolgotrajni severnosibirski ubijalski zimi, prignal ovce na planino, sem ga zaman pričakoval. Ni se več pokazal. Po nekaj tednih sem se napotil proti njegovemu bivališču. Ustavil sem se pred vhodom v jamo, pozvižgal, ga poklical ... Nič! Nič, ti pravim. S težavo sem splezal v brlog. V jami sta drugo ob drugem ležali dve že močno strohneli volčji trupli; eno je imelo rdeč ovratnik ...«

»Kako neki sta poginila?«

»Pobrala ju je bržkone strahotna zima, huda lakota, kakšna huda bolez, starost, ne vem ... Bilo mi je hudo, verjemi mi, zelo hudo.«

Verjel sem mu. Saj je še meni bilo hudo.

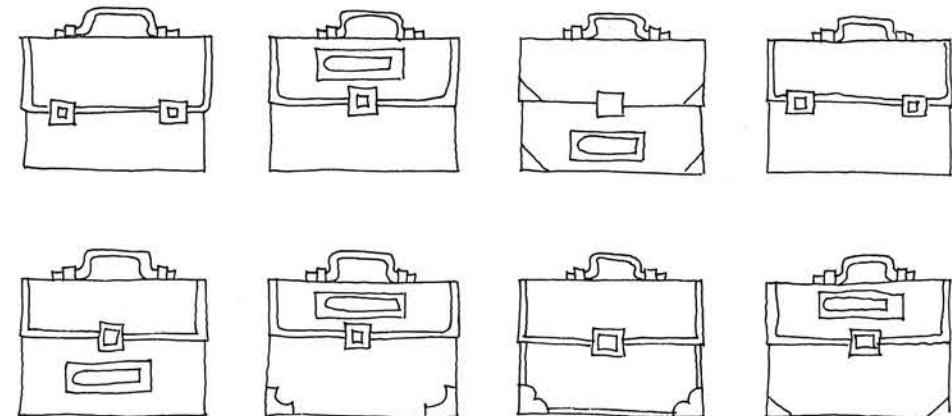
Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

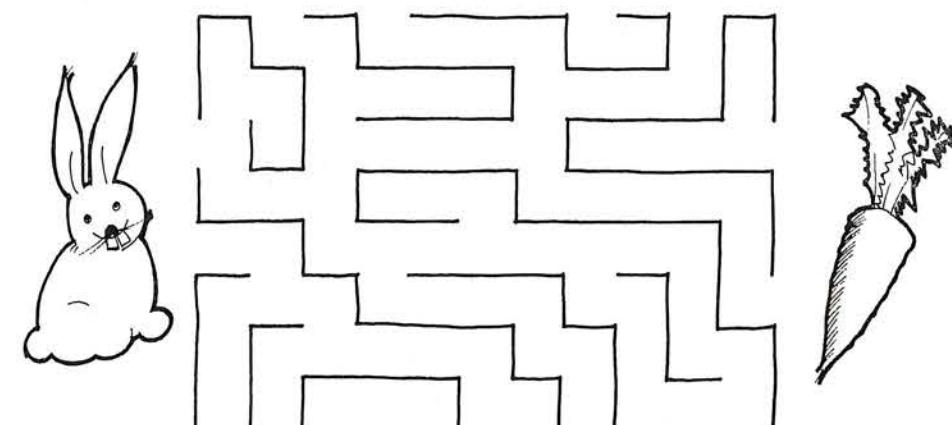

Enaki torbici

SAMO DVE TORBICI STA POPOLNOMA ENAKI. KATERI DVE?

LABIRINT

ZAJEC JE LAČEN. KDO MU BO POMAGAL DO KORENČKA?

Pravljica za otroke, ki nočejo zaspati

Neke temne nevihtne noči sedi ob ognju v duplini dvanajst razbojnikov. Bili so tihi in zamišljeni, tedaj pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki je sedel kraj njega:

»Prioveduj nam kakšno zgodbo!« In razbojnik začne priovedovati:

»Neke temne, nevihtne noči sedi ob ognju v duplini dvanajst razbojnikov. Bili so tihi in zamišljeni, tedaj pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki je sedel kraj njega:

»Prioveduj nam kakšno zgodbo!« In razbojnik začne priovedovati:

»Neke temne, nevihtne noči sedi ob ognju v duplini dvanajst razbojnikov. Bili so tihi in zamišljeni, tedaj pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki je sedel kraj njega:

»Prioveduj nam kakšno zgodbo!« In razbojnik začne priovedovati:

»Neke temne, nevihtne noči sedi ob ognju v duplini dvanajst razbojnikov. Bili so tihi in zamišljeni, tedaj pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki sedi kraj njega:

»Prioveduj nam kakšno zgodbo!« In razbojnik začne priovedovati:

»Neke temne, nevihtne noči sedi ob ognju v duplini dvanajst razbojnikov. Bili so tihi in zamišljeni, tedaj pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki je sedel kraj njega:

»Prioveduj nam kakšno zgodbo!« In razbojnik začne priovedovati:

»Neke temne, nevihtne noči sedi ob ognju v duplini dvanajst razbojnikov. Bili so tihi in zamišljeni, tedaj pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki je sedel kraj njega...

pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki je sedel kraj njega:

»Prioveduj nam kakšno zgodbo!« In razbojnik začne priovedovati:

»Neke temne, nevihtne noči sedi ob ognju v duplini dvanajst razbojnikov. Bili so tihi in zamišljeni, tedaj pa reče poglavar razbojnikov tistem, ki je sedel kraj njega...

In tako dalje in tako dalje, dokler ne zaspijo vsi otroci.

Franci Lakovič

Ilustr.: Jelka Reichman

ZASPA NEC

Medved Brundo še pred zimo
gre v brlog in tam zaspi;
misli si: ko mraz bo mimo,
vesna mlada me zbudi.

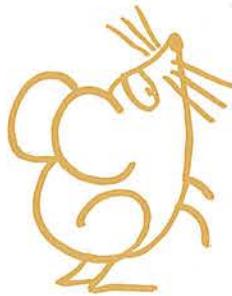
Sredi zime jug zapiha,
Brundo vstane ves zaspan,
jezno smrček svoj zaviha
in pogrezne spet se v san.

Miroslav Košuta

LESTEV IN SIRČEK

Ilustr.: Božo Kos

Mala miška išče lestev,
da bi zlezla do neba,
ker vabljivo luna-sirček
se tam gori ji smehlja.

Pa so lestve vse prekratke,
previsoko je nebo —
žalostno zmajuje z glavo:
s tistem sirčkom nič ne bo

Vojan Tihomir Arhar

AKTUS IN JEŽ

Na okenski polici je cvetel kaktus.
Mimo je pricapljal jež in se obrengnil: »Uh, kako smešen bodičar!
Igle že ima, igle; drugega pa ne zna.
Poglejte mene: uničujem črve, hrošče,
polže, kuščarje in žabe; celo
strupenih kač se ne ustrašim!«

Kaktus je hvalisavca mirno poslušal. Nato ga je vprašal: »In cveteti znaš tudi, kajne?«

»Cveteti?« se je zdrznil jež, ki je šele zdaj opazil prekrasen kaktusov cvet. »Ne, tega nisem nikoli znal!«

»No vidiš, boter,« je brez jeze nadaljeval kaktus. »Ti pokončuješ golažen, jaz razveseljujem ljudi z rdečimi cvetovi. Vsak je za nekaj, nihče za vse!«

Ilustr.: Jasna Merkù

2. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - Tednik GOSPODARSTVO tiskajo
v Trstu. Prva številka je izšla 26. avgusta 1947. List piše predvsem o pridelkih, o nafti, premogu, ladjah, tovarnah,
o cenah blaga in o denarju. Obenem
seznanja bralce s prosvetnim delom pri
nas in s članki o kmetijstvu in vrt
narstvu.

1. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - PRIMORSKI DNEVNIK je edini
slovenski dnevnik, ki izhaja v naši deželi. Redno je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. Njegov predhodnik je bil PARTIZANSKI DNEVNIK, ki so ga tiskali v tajnih partizanskih tiskarnah. Sprva so ga razmnoževali na ciklostil. Prva številka je izšla 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem. Med vojno je bil edini partizanski tiskani dnevnik v zasužnjeni Evropi.

4. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - Od leta 1949 dalje redno izhaja
v Gorici tednik KATOLIŠKI GLAS. List
je namenjen predvsem katoliškim ver
nikom in prinaša tudi politične članke.

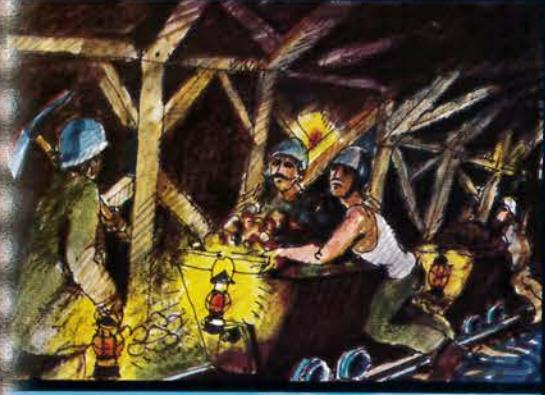
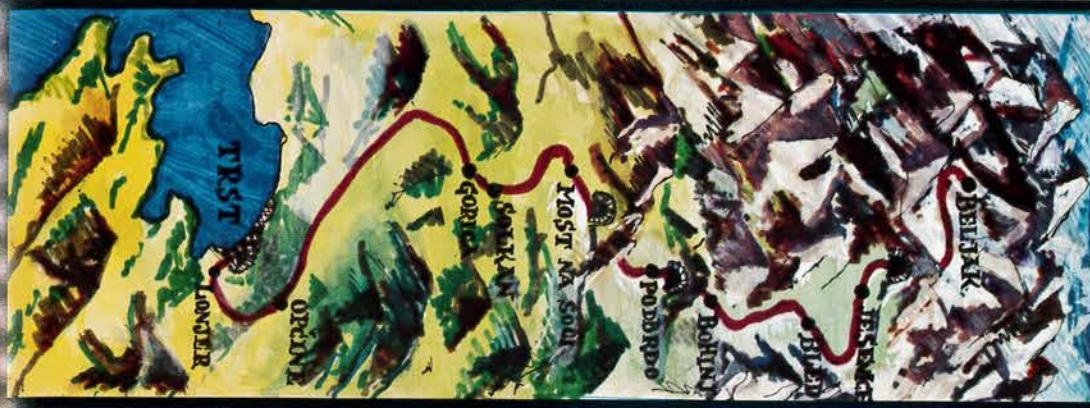
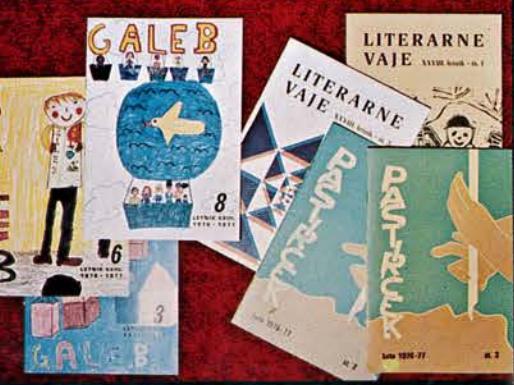
3. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - Še en slovenski tednik se tiska
v Trstu in sicer NOVI LIST. Redno iz
haja vsak teden že od leta 1951.

6. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - Nekatere politične stranke, v
katere so vključeni Slovenci, izdajajo
slovenska glasila. Komunistična parti
ja Italije izdaja glasilo DELO, Sociali
stična stranka Italije list NAPREJ! in
Slovenska skupnost glasilo SKUPNOST.
Vsa tri glasila izhajajo v Trstu.

5. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - 1974 je v Čedadu začel izhajati
petnajstdnevnik NOVI MATAJUR. Nje
gov predhodnik je bil MATAJUR. List
je namenjen zlasti beneškim Sloven
cem. Objavlja članke v slovenskem je
ziku, v beneškem narečju in v italijan
ščini.

8. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - Slovenskim šolarjem sta name
njeni reviji GALEB in PASTIRČEK, dija
kom pa revija LITERARNE VAJE. GALEB
in LITERARNE VAJE izhajata v Trstu,
PASTIRČEK pa v Gorici. Na nekaterih
šolah izdajajo učenci občasno ciklo
stilirane časopise.

7. SLOVENSKI ČASOPISI IN REVJE PRI
NAS - V Trstu izhajajo kar štiri slo
venske revije: DAN, ZALIV, MLADIKA
in MOST.

1. BOHINJSKA ŽELEZNICA — Promet v tržaškem pristanišču je proti koncu prejšnjega stoletja tako narasel, da južna železnica ni več zadostovala potrebam. Zato so na Dunaju sklenili zgraditi še eno progo, ki naj bi povezovala Trst z zaledjem. Pripravili so več načrtov, nazadnje so načrtovalci izbrali bohinjsko progo. Bohinjska železnica je ena najtežavnejših in strmih v Evropi, saj so jo gradili pretežno po goratem svetu. Proga povezuje naslednje kraje: Novo pristanišče Sv. Andrej v Trstu, Rocol, Vrdelo, Općine, Novo Gorico, Solkan, Most na Soči, Podbrdo, Bohinj, Bled, Jesenice, Beljak.

3. BOHINJSKA ŽELEZNICA - Na nekaterih odsekih ima ta gorska proga izredne vzpone. Na razdalji enega kilometra se mora vlak povzeti kar za 27 metrov više. Zaradi tega so inženirji, izrecno za to progo, izdelali novo močnejšo gorsko lokomotivo. Posebnost te proge je tudi solkanski most, ki je do nedavnega bil največji kamniti most na svetu s 85 metri širokim osrednjim lokom. Na sliki: solkanski most.

2. BOHINJSKA ŽELEZNICA - Progo so začeli graditi leta 1900. Šestnajst tisoč delavcev, tehnikov in inženirjev je na njej delalo skoraj šest let. Veliko truda so vložili, da so izkopali karavanski in še zlasti bohinjski predor, ki je dolg kar 6339 metrov.

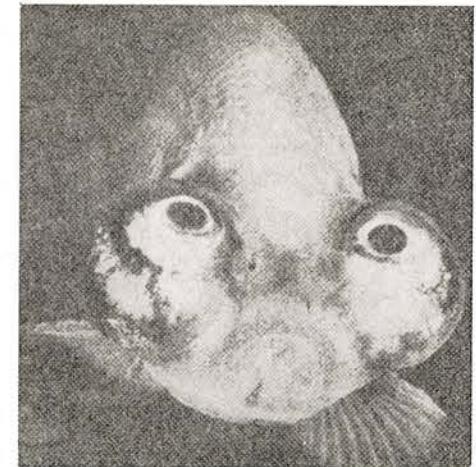
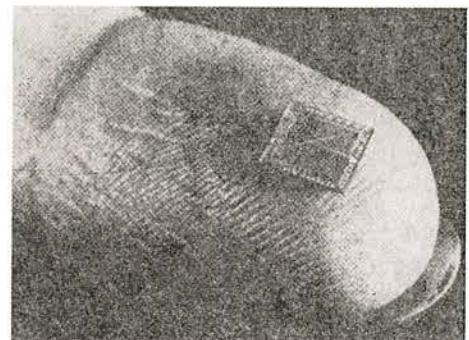
5. BOHINJSKA ŽELEZNICA - Za to priložnost je 400 ljubiteljev železnic in starih vlakov odpotovalo 27. junija 1976 s postaje Sv. Andreja s posebnim vlakom. Na sliki: stara parna lokomotiva.

4. BOHINJSKA ŽELEZNICA - 19. julija 1906 je avstrijski nadvojvoda Franc Ferdinand s prvo vožnjo v posebnem vlaku slovensko otvoril bohinjsko progo in obenem tudi novo železniško postajo Sv. Andreja v Trstu. Po sedemdesetih letih so sklenili proslaviti dogodek z enkratno posebno vožnjo od Trsta do Bleda. Na sliki: postaja Sv. Andreja v Trstu.

7. BOHINJSKA ŽELEZNICA - Na vseh postajah od Trsta do Bleda so posebni vlak pričakal z godbami, narodnimi nošami in cvetjem. Bohinjska železnica nima več tistega pomena, ki ga je imela nekoč, ker je svet, po katerem teče, danes razdeljen na tri države: Italijo, Jugoslavijo in Avstrijo. Na sliki: žene v narodnih nošah pozdravljajo vlak na Vrdeli.

6. BOHINJSKA ŽELEZNICA - Tisti dan je bil na postaji Sv. Andreja neobičajen vrvež. Mnogo meščanov je prišlo pozdraviti posebni vlak, ki sta ga sestavljal dve stari gorski lokomotivi in šest muzejskih vagonov. Na sliki: stari vagoni z izletniki.

Zanimivosti

PRIVLAČNA IN NEVARNA IGRAČA — Križanc med kotalkami in skirojem je tudi pri nas zadnje čase postal prava modna muha med otroki. To igračo so seveda iznašli v Združenih državah Amerike in je šla takoj v promet, saj so doslej izdelali več milijonov primerkov. Je pa tudi precej nevarna, predvsem za neizkušene, saj se je pripetilo že nič koliko nesreč in mnogi ljubitelji »skateboarda« so morali v bolnišnico z razbito glavo.

VELIKA POŠAST — Ne, slika nam kaže glavo majhne ribice, ki meri v dolžino le nekaj centimetrov in jo lahko vidite v številnih domačih akvarijih. Posnetek je vendarle zanimiv, kajne?

MALA LJUDMILA

Vedno vesela
naša Ljudmila,
kar je imela,
je rada delila.
Davi pa mala
bridkó je jokala,
ker je brez malice
sama ostala.
Pa ji prinesla je
miška korenček,
vejico lešnikov
z gozda jelenček.
Ptička - sinička
sladko črnico,
kos zlatokluni
pa borovnico.
Jagodo rdečo
ježek iz trate,
polžek iz vrta
pa listek solate.
Psiček prinesel je
drobne koščice,
zlata čebelica
kapljo medice.
Kravica mleka
in kokica jajček,
jablana jabolko,
zelje pa zajček.
Mucek poklanja ji
košček slanine,
ptiček - kraljiček pa
sladke maline.
S toplimi žarki jo
sončece boža,
očke objokane
vetrič ji boža.
Pa se zasmeje spet
deklica mala:
»Rada vas vse imam,
hvala vam, hvala!«

Zgodba o snažnem pujsku BenjamINU

Na velikem kmečkem dvorišču je živila številna prašičja družina: oče pujs, mati pujsa in deset živahnih pujskov, njunih mladičev.

Vsi so bili rejeni; imeli so ohlapna ušesa, dolg rilec, kratke noge in zavit repek, kot se na prave pujske spodobi. Prav tako so se z užitkom valjali po blatu, razen najmlajšega Benjamina. Temu je bil najbolj všeč, kdo ve zakaj, nihče drug kot hišni maček Mrnjav. Zato si ga je vzel za zgled.

»Ni lepo,« je razmišljal pujski Benjamin, »valjati se po mastnem

blatu in biti vedno tako nemaren. Mi, prašiči, bi se morali te grde razvade čimprej odvaditi. Zgledujmo se raje po snažnem Mrnjavu, ki se skrbno umiva, kadar le utegne. Mar ni bolje biti čist kot zamazan?!« To rekši je stekel k potoku, kjer se je kopal do večera, da se mu je napeta rožnata koža svetila od čistoče.

»Takšni kot jaz naj bi bili vsi pujski!« je z zadovoljstvom ugotovil snažni pujski in ves srečen od-

skakljal na domače dvorišče. Toda komaj se je zrinil skozi odprtino v razmajanem plotu, ga je že sprejelo posmehljivo kruljenje njegovih bratov in sester.

»Glejte ga, domišljavca!« so cvili pujski in pujse. »Skopal se je kot raca in še meni, da je nekaj več kot mi. Fuj!« in že so ga začeli obmetavati z najgršim blatom, da je škropilo daleč naokrog.

Silno kričanje je zbudilo pozornost pujskovi staršev. »Vidiš, tvoj sin!« je rekel oče pujs svoji ženi. »Preveč ga razvajaš, zato je takšen. Obnaša se, kot da ne bi bil naš. Le čemu kar naprej tiči v tistem mrzlem potoku? Saj menda ni žaba!«

Pujskova mati je bila žalostna; povesila je oči in molčala. Možev očitek jo je zadel preveč v živo, da bi lahko ugovarjala. Bila je brez moči. Čeprav se je še tako trudila, da bi spravila sina na pravo pot, so bila vsa njena prizadevanja bob ob steno. Pujsk Benjamin se je še naprej kopal v vaškem potoku, včasih celo večkrat na dan.

Ko so njegovi starši, bratje in sestre spoznali, da ga ne bodo spreobrnili, niso več prezali vanj. Mali Benjamin je bil poslednjeden bolj osamljen. Nihče ga ni več pogledal, nihče ga ni poklical k veselim igram, nihče mu ni privoščil prijaz-

ne besede. Skratka: nihče ga ni imel več rad.

Pujsku Benjaminu je bilo vedno hujše. »Zakaj se le zgledujem po tistem mačkonu?« je razglabljal sam v sebi. »Zares sem neumen. Prava reč, če sem od časa do časa malce umazan. Tudi Mrnjav ni vedno tako čist, kot se dela. Na lastne oči sem videl, da je imel na repu koščke slame, ko je prilezel s skednja. Jaz pa sem si vtepel v glavo, da ga bom zvesto posnemal. Bedak!«

Po teh besedah se je pujsk Benjamin postavil na zadnje parklje, še enkrat pogledal proti bistremu potoku, se naglo obrnil, stekel na sredo dvorišča in se z vsemi štirimi pognal v največjo lužo: pljusk!

»Živijo!« so zavpili pujskovi bratje in sestre. »Benjaminček se nam je pridružil! Bravo Benjaminček!« Skočili so k njemu in ga navdušeno potukali v globoko blato vse do ušes.

Prašičkova starša sta bila prijetno presenečena. »Vidiš, mama, moj sin!« je ponovno dejal oče pujs. »Po meni se zgleduje!«

Mati pujsa pa ni rekla nič. Le oči so se ji orosile od nenadne sreče, saj je imela najmlajšega pujskega Benjamina neizmerno rada, kot imajo rade svoje otroke vse matme na svetu.

Ali veš, da...

...živi v Indiji 400 milijonov ljudi, ki govore nič manj kot 200 različnih jezikov in narečij?

...je edino polarno drevo polar-na vrba?

...imajo sršeni tako močne čelju-sti, da z luhkoto razgrizejo les?

...doseže brazilska tropnska kača anakonda dolžino do 30 metrov?

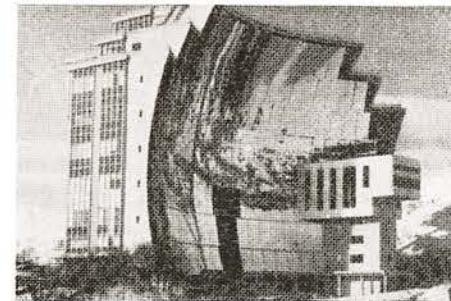
...so bili oklepi srednjeveških vitezov težki do 25 kilogramov?

...vlada v Mezopotamiji poleti hu-dna vročina, tudi 50 stopinj Celzija v senci?

Utrinki iz sedanjosti

Lojze Abram

Sončna peč v Pirenejih

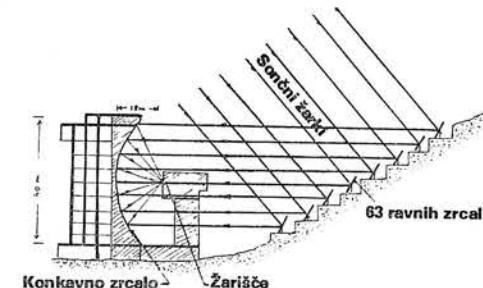

Človeštvo je izčrpalo že velik del zalog energije na našem planetu, zato se strokovnjaki že dalj časa ukvarjajo z mislijo, da bo treba poiskati nove vire energije in med temi uporabljati predvsem sončno, ki je pravzaprav vir našega življenja. Dokaz, da so se znanstveniki tega dela že resno lotili, je ogromna sončna peč v Pirenejih, v dolini Cerdagne, na meji med Francijo in Španijo, kjer so vremenske razmere zelo ugodne. Čeprav je pozimi tu veliko snega, je tudi sončnih dni dovolj, saj jih je v letu preko 180 za skoraj 3 tisoč ur.

Ob robu vasi Font Romeau stoji dokaj čudna ogromna stavba, ki jo vidite na sliki. Na stavbi je ogromna 40 metrov visoko in 54 metrov široko konkavno zrcalo, sestavljeni iz 9 tisoč 500 ogledal. To je sončna peč, ki so jo zgradili pred nekaj več kot desetimi leti, na pobudo francoskega središča za znanstveno raziskovanje in je enkrat največja te vrste na svetu. Sončne energije je povsod dovolj in jo že od nekdaj izkorisčamo, vendar znanstveniki doslej še niso rešili problema, kako »uloviti« sončne

žarke in jih potem tudi uskladiti za razne potrebe. Raziskovalci francoskega središča za raziskovanje skušajo rešiti prav ta temeljni problem s to ogromno sončno pečjo. Sončne žarke lovijo s pomočjo 63 ravnih, premičnih zrcal, ki so postavljena na nasprotni strani velike zgradbe in spremljajo dnevno pot sonca. Sončni žarki se od teh zrcal odbijajo na veliko konkavno zrcalo na stavbi, odkoder se snop žarkov odbija na žarišče, ki se nahaja v 18 metrov oddaljenem stolpu. Zmogljivost sončne peči je tisoč kilovatov. Z njeno pomočjo dobivajo zelo visoke temperature, tudi nad 3 tisoč stopinj Celzija, ki jih potrebujemo za proučevanje vzdržljivosti različnih kovin in materialov.

Pred leti so v Pirenejih naredili še en poskus. Začela je obratovati prva elektrarna, ki jo poganja sončna energija. Proizvodnja električne energije je za sedaj še skromna, ker je sončna elektrarna v poskusnem obdobju. Poskusi pa so dali pozitivne rezultate in do leta 1980 bodo na jugu Francije zgradili prvo veliko sončno elektrarno, ki bi morala proizvajati mnogo več električne energije.

Slike iz narave

ŽLICA MEDU

Med! Saj ga radi ližete, kajne? Žlica medu vam gre kar v slast, dvakrat, trikrat se obliznete in medu že ni več. Pa ste kdaj pomislili, kaj pomeni žlica medu za čebelje? Koliko cvetov morajo te žuželke obiskati, da zberejo eno samo žlico medu?

Da napolni čebela svoj želodček z nektarjem cvetov, mora obiskati tisoč, petsto cvetlic. Šestdesetkrat pa mora izprazniti želodček, da napolni z nektarjem naprstnik. In za eno žlico nektarja je potrebnih kakih šest naprstnikov. Kar izračunajmo: $1500 \times 60 \times 5 = 450.000$. Torej, preden čebela zbere

za žlico nektarja, mora obletati 450 tisoč cvetov. Nektar pa še ni med. Čebele morajo v čebelnjaku nektar predelati. V kapljah ga spuščajo v satovje, da iz njega izpari vsa voda. Šele po nekaj dneh se nektar zgosti in iz njega nastane gost, sladek med.

Medu je seveda precej manj, kakor je bilo prej nektarja. Za žlico medu mora torej čebela obiskati nekaj milijonov cvetov, da ne govorimo potem o polnih vazah medu, ki jih doma hranite v shrambah in se tu pa tam potem posladkate. Torej vidite, kako resničen je rek: priden kot čebela.

edina zamejska športna organizacija, ki je dobila tako priznanje.

Inženir Stanko Bloudek se je rodil v Idriji 1890. leta. V družini je bilo pet otrok. Stanko je bil najstarejši, za njim pa so bile štiri sestre. Ena od teh je živela v Trstu poročena s pokojnim doktorjem Andrejem Budalom. Stanko je doštudiral v Ljubljani in Pragi za strojnega inženirja in spočetka kot konstruktor deloval na Češkem, na Dunaju, v Budimpešti in še drugih krajih. Leta 1918 se je vrnil v domovino in se takoj, poleg svojega dela, posvetil športni dejavnosti in predvsem gradnji športnih objektov. Njegov sloves je dosegel višek leta 1934, ko je naredil načrte in zgradil na svetu prvo smučarsko skakalnico — velikanko v Planici pod Poncami. Tam je isto leto Norvežan Birger Ruud postavil svetovni rekord z 92 metri dolgim poletom.

V času fašistične okupacije Ljubljane je bil inženir Stanko Bloudek večkrat zaprt in interniran. Po osvoboditvi pa je delal pri republiškem odboru za prosveto in kulturno. Delo inženirja Stanka Bloudka je odločilno vplivalo na rast slovenske telesne kulture. Bil je med prvimi organizatorji slovenskega nogometa in je uvedel v slovenski šport lahko atletiko, hokej na lednu, umetnostno drsanje, namizni tenis, kottalkanje, plavanje, tenis, težko atletiko in drugo. Razvoju slovenskega športa in telesne kulture je Bloudek posvetil vse svoje življenske sile. S svojo temeljitostjo, skromnostjo in požrtvovalnostjo je postal izredno pomembna osebnost, ker je imel inženir Stanko Bloudek največje zasluge za rast slovenskega športa. Po njegovi smrti, 26. novembra 1959 v Ljubljani, so leta 1965 ustanovili Bloudkovo nagrado za najvišje dosežke na področju telesne kulture.

Zdravko Omerza

Ilustr.: Bine Rogelj

Šport

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

Inž. Stanko Bloudek

Prav gotovo ste že večkrat slišali o Bloudkovi nagradi in Bloudkovi plaketi. Bloudkovo priznanje je nekaka Nobelova nagrada za slovenske športnike. Vsako leto se namreč sestane posebna komisija, ki izbere najbolj zaslužne športnike, športne delavce, organizacije in klube ter jim podeli nagrade in plakete. Ta priznanja in

plakete so poimenovali po inženirju Stanku Bloudku, nedvomno največjem slovenskem športnem delavcu in zagovorniku športne dejavnosti na Slovenskem. Pred leti je Bloudkovo plaketo dobilo tudi Športno združenje BOR zaradi svoje plodne športne dejavnosti med slovenskimi športniki v zamejstvu. Do sedaj je Športno združenje BOR

VEVERICA

Anica in Ivo sta šla v park. Tam sta sedla na klop in jedla lešnike. Priskakljala je majhna, rjava veverica. Nedaleč od njiju je obstala. Zvezdavo ju je gledala s svojimi velikimi očmi.

Anica in Ivo sta sedela popolnoma mirno, da ne bi preplašila veverice. Bila sta radovedna, kaj bo storila ta gibčna in lepa živalica. Kmalu se je veverica opogumila in priskakljala še bliže in zopet obstala.

Anica ji je vrgla debel lešnik. Veverica ga je urno pobrala. Zbežala je z njim k najbližnjemu drevesu ter splezala po njegovem deblu navzgor.

Ustavila se je šele visoko v krošnji drevesa. Tam je sedla pokonci na zadnji nogi, s sprednjima pa je držala lešnik in ga glodala s svojimi ostrimi zobmi - glodači.

KASTOR

Nekateri gospodarji dajejo le velikim psom ime Kastor. Najbrž zato, ker je bil Kastor Zevsov sin in vzbujal zaradi tega še poznim rodovom veliko spoštovanje.

Pri sosedovih so pa imeli prav majhnega kuža Kastorja. Zagotovo je bil mešane pasme. Imel je svetlo kuštravo dlako in nekoliko je bil podoben lisici. Vendar ne vem, če rav-

no lisici, ker takrat, ko sem živila skupaj s Kastorjem, lisice še nisem poznala, danes pa Kastor živi samo še v mojem spominu. Pa vendar kar mislim, da je bil podoben lisici.

Imel je pasjo hišico, v njej pa staro odejo, na kateri je leno počival. Dostikrat je ležal na hišnem pragu in oprezal, kdaj se mu bo kdo približal. Rad se je tudi potepal. Kadar

so ga spustili z verige, je bil svoboden. Najprej je od veselja poskočil in pometel dvorišče s košatim repom, potem je začel ovojavati vogale in nato jo je pobrisal. Zakadil se je z brega v dolino, obletal sadovnjak in se v divjem diru za nekaj časa vrnil na dvorišče. Jezik mu je molel do tal in bil je strašno žejen. Slavka mu je v skodelico nalila vode. Samo predstavljajte si, s kakšnim veseljem jo je popil! Če mu je šinila v glavo nora misel, jo je ucvrl celo na Rázpotje. Takrat ga dalj časa ni bilo nazaj. Mogoče je kje srečal

tovariša pa sta se pogovarjala o pasjem življenju.

Takrat sem bila še samovoljna in zelo cmerava deklica. Bala sem se pajkov, štrigalic, miši, krav, prašičev, samo Kastorja ne. Od doma sem ušla vsak dan. Nikamor drugam kot k Slavki in h Kastorju.

Kasneje so imeli sosedovi same pasemske pse, take lepotce, da so jih vsi ljudje občudovali. Mojega srca pa niso ganili. Imela sem rada le Kastorja. Gotovo zato, ker je bil majhen in kuštrav.

Franci Lakovič

Illustr.: Marjanca Jemec-Božič

Nagajivi škrat

Škratek majhen vrstni red
rad besedam zamenjuje
v stavkih pušča svojo sled
in napake čudne kuje.

Brž ga najdi, če kaj znaš,
če pa ne, pa boljši nisi,
v zvezkih lep nered imaš,
škrat največji namreč — ti si.

Zapojmo veselo

Danilo Gorinšek

MOJCIN MEDO

Prisrčno

J. Kuhar

Me-do Mojce ne u-bo-ga, nikdar noče spati,
Mojca pokli-ca la zi-mo brž prišla zda-javje

vedno brunda-ti le hoče in pa godr-nja-ti.
Meda je v br-log nagnala tam sladko za-spal je.

Šolariji pišejo

MOJE POČITNICE

Poletje je čas počitnic. Hodil sem se kopat v Barkovlje. V nedeljah smo se vozili v Umag. Morje je bilo lepo in čisto. Avgusta meseca smo šli na Lošinj z ladjo »Edro«. Tam je bilo morje razburkano. Bili so veliki valovi, zato smo vsi bruhalci. Ko smo končno prispeli na otok, se je morje umirilo in voda je bila tako čista kot steklo. Sonce je sijalo in nas tudi opekelo.

Na povratku z ladjo sem srečal učiteljico iz vrtca. Skupaj smo igrali tombolo. Tako sem preživel svoje počitnice.

3. r. KATINARA
Mauro Benci

MAČKA IN PTIČKA

Na travniku zelenem mačka Mitka prežička na ptičko, da jo ulovi. Čaka, čaka uro, ptičke pa ni. Čaka dve uri ptička prileti. Mitka gobček odpre, a ptička ne požre, ptička urno odleti, se Mitki norčavo smeji.

Valentina Beorchia
5. r. DONADONI

DOBILI SMO NOVEGA SOŠOLCA

Novi sošolec se imenuje Branko in je doma iz Novega mesta. Z družino se je priselil v naše kraje, ker je njegov oče sedaj zaposlen tu pri nas.

Branko je dober, priden in resen fant. Zelo se razlikuje od nas. V razredu nas je sedemnajst učencev. Preveč nas je, da bi vsi posnemali enega. Bolj verjetno je, da bo Branko postal nam enak.

Damijan Jarc
4. r. DOBERDOB

TRGATEV

Jeseni dozori grozdje. Moj dedek je kmet in se je tudi letos vestno pripravljal na trgatev. Lepo je opral vse sode, stiskalnico in posodo. Velik sod je tudi napolnil z vodo, da se je močil, ker se je čez leto posušil in je točil. Pripravil je brente in rezila. Pri trgatvi so pomagali tudi sorodniki in dva moža, ki ju je dedek najel. Jaz sem tudi pomagala pri trgatvi. Imela sem škarje, ki mi jih je kupil očka. Grozdje sem metalna brento, mamica pa je polno brento praznila v veliko posodo na tovornjaku. Odrasli so vse dni trgali, jaz pa sem se tudi igrala na travniku. Trgatve je trajala ves teden. Ko je bilo konec, smo vsi, ki smo trgali, rekli: »Hvala Bogu, da smo končali!« Dedek pa se je smejal, ker bo imel letos dosti vina.

Elena Laurica
3. r. DOLINA

MOJ PSIČEK

Moj psiček se imenuje Šeri in je dve leti star. Ima rumeno dlako. Kadar me zaleda, ali zagleda mamo ali očeta, začne močno lajati. Še najbolj laja, ko zagleda mojega brata, ker ga ima najrajši. Prav zato steče najrajši k njemu. Preden odhajam v šolo, vedno pozdravim psička. Vsi ga imamo radi.

Aleksija Labiani
4. r. RICMANJE

POČITNICE

Lani sem hodila v drugi razred in ob zaključku šolskega leta sem morala polagati izpit. Vse sem v redu opravila, zato sem zelo vesela začela svoje počitnice. Preživela sem jih v San Marinu, Riminiju, pozneje pa na Plitvičkih jezerih. Dopoldne smo se kopali, popoldne pa si ogledovali razne zanimivosti. Bila sem z mamico, očetom in sestro. Najbolj sem se zabavala na kopanju in najbolj všeč mi je bil park za otroke v Riminiju »Disneyland«.

Brezskrbni dnevi pa hitro minejo. Pripraviti se je bilo treba za novo šolsko leto in se vrniti v šolo, kjer se bom spet naučila toliko novega in koristnega.

Aleksandra Foraus
3. r. DOLINA

TRGATEV

V okolici Trsta je vsako leto v tem času trgatve. Pri nas pri Domju je bila na ponedeljek. V vinogradu smo bili in trgali mama, oče, dedek, babica, teta, sestrična in jaz. Trgali smo popoldne, le dedek, ki ima več časa, je trgal že dopoldne. Pobrali smo belo grozdje, črno je še ostalo. Potem smo grozdje zmleli in ga pustili, da vre. V kleti je zdaj že vino. Elena Zobin

4. r. RICMANJE

MOJ PSIČEK

Neko nedeljo je brat našel majhnega psička. Prinesel nam ga je in vprašal, če ga hočemo obdržati. Posvetovala sem se z babico, mamo in očetom in sklenili smo, da ga bomo obdržali. Psiček je bil moker in ves se je tresel, ker je tisti dan deževalo. Brat ga je zato obriral, babica pa mu je prinesla mleka in mesa. Brat mu je dal grozdje in tudi to je psiček jedel. Vzela sem vrečo, da bi ga pokrila in psiček je začel gristi tudi vrečo. Hitro sem mu jo iztrgala iz gobčka in kmalu bi me bil ugriznil. Zavrskala sem in stekla iz hiše, psiček pa se je hotel samo malo poigrati. Imenovali smo ga Reksi. Je rjave barve in ima rumene tačke. Zapustili so ga neusmiljeni ljudje, ki nimajo radi živali. Mi smo bili vsi veseli, ker imamo majhnega psička. Prišla sta ga pogledat tudi Martina in Damijan.

Damijana Romano
4. r. RICMANJE

JESEN

Jesen se prične 23. septembra. Vsaka jesen nam prinese novo šolsko leto. Minili so brezskrbni dnevi in oprijeti se moramo učenja. Dnevi se krajšajo, z dreves odpade listje in kmet mora hiteti s pospravljanjem poljskih pridelkov: krompirja, koruze, korenja, jabolk in grozdja. Kmet se zlasti veseli trgatve, seveda če je letina dobra. Zato pravimo, da je jesen dobrotna.

Ivan Corva
4. r. RICMANJE

TRGATEV

Kadar začno listi rumeneti in padati z dreves, vemo, da je prišla jesen. Ta letni čas nam prinaša sadeže, med temi tudi grozdje. Jeseni grozdje dozori, zato se kmet pripravlja na trgatve. Pri trgatvi in potem pri spravljanju grozdja rabi sode, brentače, posode in rezila za trganje grozdja. Pri trgatvi pomagajo sosedje, mladi, stari in otroci. Trgatve je zelo zabavna. Otroci se igrajo in tekajo, odrasli pa se med seboj pogovarjajo in se smejijo. Na večer se vsi zberejo v hiši, kjer povečerjajo in se potem s smehom in petjem zabavajo pozno v noč.

Aleksandra Foraus
3. r. DOLINA

Urednikova pošta

Prepričan sem, da ste vsi bili zelo pridni in že plačali celoletno naročnino za Galeb. Sedaj čakate seveda na nagrade. No, naj vam jih naštejem:

1. nagrada: KOLO »JULIA«, darilo ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA Tiska v Trstu;

2. nagrada: ŠPORTNA ZAPESTNA URA »DARWIL«, darilo podjetja DARWIL S.p.A., Trg sv. Antona Novega 4 v Trstu;

3. nagrada: ELEKTRONSKI RAČUNALNIK »NOVUS«, darilo trgovine RADIO ANCONA, ulica F. Severo 95 v Trstu;

4. nagrada: ŽEPNI FOTOAPARAT »INSTAPLUS 110 EF«, darilo trgovine SEBOFLEX, ulica Mazzini 53 v Trstu;

5. nagrada: ŠKATLA KOCK »LEGO«, darilo trgovine AUTO SPORT, ulica Trenta Ottobre 17 v Trstu;

6. nagrada: SVETILKA ZA NOČNO OMA-RICO, darilo trgovine ALDO COLJA, Konstovel 134;

7. nagrada: USNJEN OVITEK ZA KNJIGE;

8. nagrada: KOMPLET POVESTI JULESA VERNA »PETNAJSTLETNI KAPITAN« (dve knjigi);

9. nagrada: NALIVNO PERO znamke »WATERMAN«;

10. nagrada: KOMPLET ŠESTIL »GENAN«;

11. nagrada: TEMPERA BARVICE »PELIKAN«;

12. nagrada: PASTELNE BARVICE znamke »GIOTTO«;

od 13. do 16. nagrade: ŠTIRI PLOŠČE MLADINSKIH PRAVLJIC; nagrade od 7. do 16. so darilo TRŽAŠKE KNJIGARNE, ulica sv. Frančiška 20 v Trstu;

od 17. do 21. nagrade: PET NALIVNIH PERES;

od 22. do 26. nagrade: PET ZLOŽLJIVIH PUNČK »TANJA«;

od 27. do 31. nagrade: PET ZLOŽLJIVIH DEČKOV »MIKE«; nagrade od 17. do 31. so darilo papirnice ULGHERI-PAVAT, ulica Nazionale 48 na Opčinah.

Ste zadovoljni? Kot vidite, vam je tudi letos Galeb pripravil bogate nagrade, poleg tega boste dobili še samolepilno značko in seveda dopisnico, ki vam daje pravico, da se udeležite nagradnega natečaja. Nagradno žrebanje bo kmalu, zato morate čim prej odpeljati izpolnjene dopisnice. Vendar pozor! Vse dopisnice morajo biti pravilno frankirane, sicer jih bom zavračal in jih ne bom vzel v poštev za žrebanje. Točen datum žrebanja bom sporočil v prihodnji številki.

***

Valentina Beorchia, učenka 5. razreda osnovne šole »Karel Širok« v ulici Donadoni, mi je poslala kar štiri pesmice v objavo. Draga Valentina, objavil sem ti nekoliko popravljeno pesmico »Ptička in mačka«, ostale tri žal nisem objavil, ker so smiselnost oblikovno neizdelane. Piši rajši prozo.

***

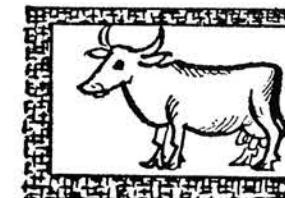
Klub večkratnim opozorilom spet dobivam premalo frankirana pisma, za katera moram plačevati globe. Ponovno opozarjam vse dopisnike in reševalce ugank, da morate pisma pravilno frankirati in sicer 170 lir za zaprto pismo in 120 lir za odprto. Najbolje je, če v eni sami kuverti pošljete po več rešitev ali dopisov, s čimer boste nekoliko prihranili na poštnini. Odslej da je ne bom več sprejemal takih pisem, ki bodo premalo frankirana, in to v vašo škodo, ker boste prikrajšani za knjižne nagrade.

UREDNIK

Za listre glave

KOMBINIRANA KRIŽANKA

VODORAVNO:

4x5=

G

V

C

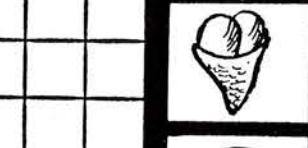
1 2 3
4
5

NAVPIČNO:

3x4=

%

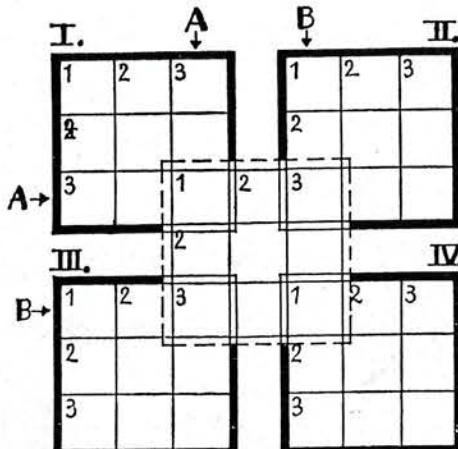
X

Polovica besed je prikazanih likovno, ostale pa so navedene v abecednem redu. Vse besede je treba vpisati v prazna polja tako, da se bodo med seboj ujemale.

Vodoravno: brade, drog, jata, motike, notri, otok, takoj.

Navpično: EO, Erjavec, LM, PL, prejokati, stavek, ti.

POVEZANI MAGIČNI KVADRATI

Prvi kvadrat: 1. košara, ki jo nosimo na hrbitu, 2. organ vida, 3. kar se razprostira na široko.

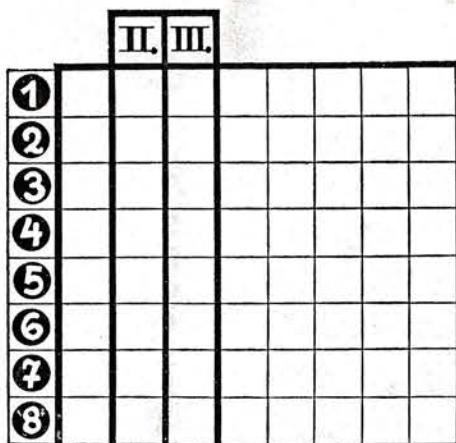
Drugi in tretji kvadrat: 1. majhna številka, 2. nasprotno od rabljen in star, 3. ime filmske igralke Gardner, tudi ime znanega pralnega praška.

Cetrti kvadrat: 1. konica, 2. trištevilčno število, 3. težko strelno orožje.

Srednji kvadrat: 1. oksid na železu, 2. vekanje, žalovanje, 3. če.

A: širnost, razprostrrost, B: eno izmed gesel francoske revolucije.

ZLOGOVNICA

BAN - ČI - ČI - DEK - GRA - I - IN - JA - KO - KO - LI - NA - NEC - NI - O - OB - PLA - PRE - STI - TA - TELJ - TI - TI - TEV - TUT - VEC - ZA.

Iz gornjih zlogov sestavi osem besed naslednjega pomena: 1. progres, 2. kdor hodi v gore, 3. obkrožiti, 4. prikazati z igro, nastopiti, 5. znanstveni zavod, 6. bralec, 7. okrepitev, pomnožitev, 8. papirnati denar.

V drugi in tretji navpični vrsti dobij imeni dveh držav.

Rešitve ugank posljite do 5. v mesecu na uredništvo Galeba: Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITVE UGANK IZ PRVE ŠTEVILKE

KRIŽANKA »LADJICA« — Vodoravno: 2. iz, 4. rov, 6. P.O., 8. rok, 10. bedak, 12. šcaf, 14. postrv, 19. RR, 20. ekonomija, 22. očak, 24. tobakar, 25. sedeti, 27. šala, 28. ep, 30. late, 31. rotacija, 32. ar. Navpično: 1. sod, 2. IR, 3. zopet, 4. revma, 5. valj, 6. parki, 7. OF, 9. kokoš, 10. brokat, .1.

kvas, 13. krater, 15. sober, 16. tnalo, 18. voda, 21. Irec, 23. četa, 26. Ela, 29. pi.

RAZREZANKA — Slovenski pregovor je: jabolko ne padadaleč od drevesa.

OPEKE — 1. kletar, 2. Brioni, 3. kupiti, 4. mejaši, 5. Torino, 6. kolega, 7. sekira, 8. ograja. Afriški državi sta: Etiopija in Nigerija.

REŠITVE SO POSLALI: Alan Oberdan, Erika Možina, 4. in 5. r. DONADONI, Robert Purič, Štefan Kavalič, Katja Colja, Tanja Rebula, Peter Križman, Pavel Škerk, Dorjan Gomizelj, 3. r. REPENTABOR. Elio Iori, 5. r. MAVHINJE. Elena Guzzardi, David Ciacci, Marino Marsič, Alenka Sancin, Aleksandra Šturmán, 5. r. RICMANJE. Martin Frandoli, Mirjam Antonič, Jasna Perić, Ksenija Marušič, 2. in 3. r. SLIVNO. Marvida Čuk, Olaf Sedmak, Klavdija Marušič, 3. in 5. r. SV. IVAN. Marijan Perić, 3. r. NABREŽINA.

NAGRADA DOBJO: Mirjam Antonič, 3. r. SLIVNO. Pavel Škerk, 3. r. REPENTABOR. Marijan Perić, 3. r. NABREŽINA. Elio Iori, 5. r. MAVHINJE. Aleksandra Šturmán, 5. r. RICMANJE.